SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:233

av Richard Jomshof (SD)

Den kinesiska ockupationen av Tibet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lyfta Tibetfrågan med företrädare för den kinesiska regeringen med målet att samtalen mellan den kinesiska regeringen och den tibetanska exilregeringen återupptas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kräva ett omedelbart stopp för Kinas storskaliga satsning på internatskolor i Tibet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att motsätta sig den kinesiska regeringens inblandning i valet av Dalai lamas efterträdare och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att tillsätta en särskild samordnare för Tibetfrågor på EU-nivå, i likhet med vad man har i USA, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

När Dalai lama tvingades att fly till Indien 1959 hade hemlandet Tibet varit ockuperat i nio år. Det var en ockupation som inleddes 1950 då Kina invaderade Tibet med målet att införliva landet och göra slut på landets självständighet.

Väl i Indien tog Dalai lama initiativet till att inrätta en demokratisk exilregering, som i dag verkar med ett eget parlament och en egen domstol. Denna exilregering är – vad Kina än hävdar – Tibets legitima regering och har sitt säte i Dharamsala i norra Indien. Den företräder ett folk med ett eget naturligt avgränsat territorium. Den företräder ett folk med en rik kultur, en egen religion och ett eget språk.

Under de snart 75 år som Tibet har varit ockuperat har landets befolkning utsatts för ett svårt förtryck. Under ockupationens första 40 år fick fler än en miljon tibetaner sätta livet till som en direkt följd av tvångsarbete, tortyr, hunger och förtryck, vilket endast går att likna vid ett regelrätt folkmord. Under 60- och 70-talet raserades tusentals kloster

samtidigt som en stor mängd ovärderliga kulturskatter förstördes. I dag pågår dessutom en storskalig satsning från Kinas sida där tibetanska barn och ungdomar placeras i särskilda internatskolor, där målet är att utradera deras arv och historia. Detta samtidigt som Kina försöker blanda sig i valet av Dalai lamas efterträdare.

Det är uppenbart att målet med ockupationen är att utradera Tibet från kartan, slå sönder deras kultur och ta kontroll över landets naturresurser och med våld förvandla befolkningen till lydiga och kinesisktalande medborgare. Detta är oacceptabelt och måste få ett slut.

Det finns många olika sätt att agera i frågan. Jag menar att regeringen snarast bör lyfta Tibetfrågan med företrädare för den kinesiska regeringen med målet att samtalen mellan den kinesiska regeringen och den tibetanska exilregeringen återupptas. Det långsiktiga målet i sådana samtal bör – om fullständig självständighet inte är möjlig – vara att verka för ett ökat självstyre för det tibetanska folket.

Jag föreslår vidare att Sveriges regering gör ett uttalande där man kräver ett omedelbart stopp för Kinas storskaliga satsning på internatskolor i Tibet. Detta samtidigt som man öppet motsätter sig den kinesiska regeringens inblandning i valet av Dalai lamas efterträdare. Regeringen bör dessutom verka för att tillsätta en särskild samordnare för Tibetfrågor på EU-nivå, i likhet med vad man har i USA.

Richard Jomshof (SD)